

שמו של משה Moses: What's In a Name?

(1) שמות ב

א וילך איש מבית לוי ויקח את בת-לוי: ונתהר האשה ותלד בן ותרא אתו כי טוב הוא ותצפנהו שלשה ירחים: ולא יכלה עוד הצפינו ותקח-לו תבת גמא ותחמרה בחמר ובזפת ותשם בה את-הילד ותשם בסוף על-שפת היאר: ותתצב אחתו מרחק לדעה מה יעשה לו: ותרד בת-פרעה לרחץ על-היאר ונערתייה הלכת על-יד היאר ותרא את-התבה בתוך הסוף ותשלח את-אמתה ותקחה: ותפתח ותראהו את-הילד והנה נער בכה ותחמל עליו ותאמר מילדי העברים זה: ותאמר אחתו אל-בת-פרעה האלך וקראתי לך אשה מינקת מן העברית ותינק לך את-הילד: ותאמר-לה בת-פרעה לךי ותלך העלמה ותקרא את-אם הילד: ותאמר לה בת-פרעה הילכי את-הילד הזה והינקו לי ואני אתן את-שכרך ותקח האשה הילד ותניקו: ויגדל הילד ותבא-הו לבת-פרעה ויהי-לה לבן ותקרא שמו משה ותאמר כי מן-המים משיתיהו:

1. And there went a man of the house of Levi and took for his wife a daughter of Levi. 2. And the woman conceived and bore a son; and when she saw that he was a handsome child, she hid him three months. 3. And when she could no longer hide him, she took for him an ark made of reeds, and daubed it with slime and with pitch, and put the child in it; and she laid it in the rushes by the river's brink. 4. And his sister stood far away, to see what would be done to him. 5. And the daughter of Pharaoh came down to wash herself at the river; and her maidens walked along by the river's side; and when she saw the ark among the reeds, she sent her maid to fetch it. 6. And when she had opened it, she saw the child; and behold, the baby wept. And she had compassion on him, and said, "This is one of the Hebrews' children." 7. Then said his sister to Pharaoh's daughter, "Shall I go and call for you a nurse of the Hebrew women, that she may nurse the child for you?" 8. And Pharaoh's daughter said to her, "Go." And the girl went and called the child's mother. 9. And Pharaoh's daughter said to her, "Take this child away, and nurse it for me, and I will give you your wages." And the woman took the child and nursed it. 10. And the child grew, and she brought him to Pharaoh's daughter, and he became her son. And she called his name "Moses"; and she said, *Because I drew him out of the water.*

(2) שמות ב

ט ותאמרו איש מצרי הצילנו מיד הרעים וגם-דלה דלה לנו וישק את-הצאן: ויאמר אל-בנותיו ואין למך זה עובתן את-האיש קראן לו ואכל לחם: ויאמר משה לשבת את-האיש ויתן את-צפרה בתו למשה: ותלד בן ויקרא את-שמו גרשם כי אמר גר הייתי בארץ נכריה

19. And they said, "An Egyptian delivered us from the hand of the shepherds, and also drew enough water for us, and watered the flock." 20. And he said to his daughters, "And where is he? Why is it that you have left the man? Call him, that he may eat bread." 21. And Moses was content to dwell with the man; and he gave Moses Zipporah his daughter. 22. And she bore him a son, and he called his name Gershom; for he said, **I have been a stranger in a strange land**

(3) שמות ג

א ומֹשֶׁה הָיָה רֹעֶה אֶת־צֹאן יִתְרוֹ חֹתֶנּוּ בְּהֶן מִדְיָן וַיִּנְהַג אֶת־הַצֹּאן אַחֵר הַמִּדְבָּר וַיָּבֹא אֶל־הַר הָאֱלֹהִים הַר־הַרְבֵּה: ב וַיֵּרָא מַלְאָךְ ה' אֵלָיו בְּלֶבֶת־אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסִּנֵּה וַיֵּרָא וְהִנֵּה הַסִּנֵּה בֶעֶר בָּאֵשׁ וְהַסִּנֵּה אֵינָנו אֵכָל: ג וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶסְדֶּה־נָּא וְאֵרָאָה אֶת־הַמְרָאָה הַגָּדֹל הַזֶּה מִדֹּעַ לֹא־יִבְעַר הַסִּנֵּה: ד וַיֵּרָא ה' כִּי סָר לִרְאוֹת וַיִּקְרָא אֵלָיו אֱלֹהִים מִתּוֹךְ הַסִּנֵּה וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר הִנְנִי:

1. And Moses kept the flock of Jethro his father-in-law, the priest of Midian; and he led the flock far away into the desert, and came to the mountain of God, to Horeb. 2. And the angel of the Lord appeared to him in a flame of fire out of the midst of a bush; and he looked, and, behold, the bush burned with fire, and the bush was not consumed. 3. And Moses said, I will now turn aside, and see this great sight, why the bush is not burnt. 4. And when the Lord saw that he turned aside to see, God called to him out of the midst of the bush, and said, "Moses, Moses". And he said, "Here am I".

4) Philo of Alexandria – Life of Moses

... Then she gave him a name, calling him Moses with great propriety, because she had received him out of the water, for the Egyptians call water "mos."

5) Antiquities of the Jews: Book II

Hereupon it was that Thermuthis (בת פרעה) imposed this name *Mouses* upon him, from what had happened when he was put into the river; for the Egyptians call water by the name of *Mo*, and such as are saved out of it, by the name of *Uses*: so by putting these two words together, they imposed this name upon him.

(6) ראב"ע:

ושם משה מתורגם מלשון מצרים ושמו בלשון מצרים היה "מוניוס".

The name "Moshe" is translated from the Egyptian - *Munios*

(7) ר' חזקיה ב"ר מנחם ("חזקוני):

שנתגיירה והיתה לומדת לשון הקודש על שם הנס שנמשה מן המים להזכיר כי מן העברים הוא...ד"א בת פרעה לא היתה יודעת לשון הקדש אלא כך פשוטו של מקרא: ותקרא יוכבד את שמו משה ותאמר לה בת פרעה מהו לשון משה. והגיידה היא לה שהוא לשון המשכה. ואז אמרה בת פרעה: יפה קראתו כן כי מן המים משיתיהו. "משוי" אין כתיב כאן אלא "משה" לומר כשם שמשיתיהו כן יהיה הוא מושה אחרים – פירוש יהיה מושה את ישראל ממצרים. (נ"ד ד"א)

Pharaoh's daughter converted and was studying the Holy Tongue...another explanation is that *Yocheved* called him "Moshe" (in Hebrew) and when Pharaoh's daughter asked it what it meant, she noted that that was exactly what had happened to him. Note that the word "Moshe" means "pulls others out of the water..." (similarly, Seforno below)

(8) ר' עובדיה ספורנו:

ותקרא את שמו משה: ממלט ומושה את אחרים מצרה. ותאמר כי מן המים משיתיהו: הטעם שקראתיו משה להורות שימלט את אחרים הוא, כי אמנם משיתיהו מן המים, אחר שהיה מוטל בתוכם, וזה לא היה בגזירת עירין, כדי שימלט הוא את אחרים.

Egyptian Hieroglyphic Dictionary (Part I, page 8) © Copyright 1998, Jim Loy

 ms child

 msi give birth